

Attīstošas rotaļas virtuvē bērniem no 6-7 gadiem

1. Attīstām elpošanu

- „*Vētra ūdens glāzē*”. Piedāvāriet bērnam ieelpot caur degunu (nepaceļot plecus) un izelpot caur salmiņu, kas ielikts glāzē ar ūdeni.

2. Attīstām uztveri, uzmanību, atmiņu un domāšanu

- „*Kaķis maisā*”. Paņemiet divus necaurspīdīgus maisiņus, un katrā ielieciet vienādus dažādu formu priekšmetu komplektus (piemēram, dārzeņus vai augļus). Bērnam, ieliekot roku vienā maisiņā, jāatrod, jāsatausta priekšmets un jāatmin, kas tas ir. Tad to var izņemt. Bet pēc tam otrajā maisiņā jāatrod (pēc taustes) un jāizņem tāds pats priekšmets.
- „*Kas izmainījies?*”. Uz galda noliekam 4-5 dažādus priekšmetus (tie var būt dažādi augļi, dārzeņi vai galda piederumi). Lieciet bērnam aizgriezties vai aizvērt acis, un samainiet priekšmetus vietām. Bērnam atverot acis, jāsaliek tādā secībā kādā tie bija sākumā.
- „*Ceturtais liekais*”. Noliekam uz galda trauku ar 3 dārzeņiem un 1 augli. Nosauciet tos, un rosinām bērnu atrast „lieko”, kā arī paskaidrot – kāpēc tas ir lieks?
Piemēram: tomāts, burkāns, kartupelis, citrons. Lieks ir citrons, jo tas ir auglis, bet pārējie ir dārzeņi.
- No zirņiem, makaroniem, pupiņām var izlikt dažādus burtus, ciparus, zilbes un vārdus.

3. Attīstām dzirdes uzmanību un fonemātisko dzirdi

Fonemātiskā dzirde ir spēja vārdā atšķirt atsevišķas skaņas. Fonemātiskā dzirde un prasme noteikt šo atsevišķo skaņu secību vārdā ir lasīšanas un rakstīšanas pamatā.

- Dodam bērnam uzdevumu: nolikt uz galda priekšmetus noteiktā secībā. Pieaugušais nosauc priekšmetus (piemēram, karote, šķīvis, bļoda, dakša). Uzdevums izpildīts pareizi, tad, ja tiek ievērota šī secība.
- Piedāvājam nosaukt traukus, ēdienus, dzērienus, kuru nosaukumā ir konkrēta skaņa.
Piemēram: „k” (krūze, katls, karote, tējkanna, kafija, kabacis), „l” (glāze, salāti, limonāde).

4. Vārda krājuma paplašināšana

- Jautājiem: Ko var griezt? Ko var vārīt? Ko var bērt?
- „Kas? Kur?”. Piedāvājiem bērnam nosaukt trauku, kurā glabājas: cukurs (cukurtrauks), sāls (sālstrauks), konfektes (konfekšu trauks).

5. Teikumu veidošana

- Izdomā teikumu no dotajiem vārdiem.
Piemēram: glāze, sula (Sulu ielēja glāzē.)
Bietes, salāti, galds (Uz galda ir biešu salāti.)
Kāposts, sāls, zupa
Trauks, apelsīns, ābols

6. Veidojam gramatiski pareizu runu

- „*Saskaiti!*” Piedāvājam bērnam saskaitīt līdz 10 dažādus priekšmetus. Piemēram, zaļus gurķus, dzeltenas salvetes u.c.
Piemēram: viens zaļš gurķis, divi zaļi gurķi, trīs zaļi gurķi, četri zaļi gurķi, u.t.t.
- Pajautājiem: kur stāv krūze? (uz galda) No kurienes es paņēmu šķīvi? (no skapja) Kur ir ābols? (grozā) No kurienes es izņēmu ābolu? (no groza)

Tādā veidā mēs vingrināties lietot prievārdus uz, no, zem, pie, aiz.

- „*No kā pagatavots priekšmets?*”. Salvete ir no papīra – papīra salvete, glāze ir no stikla – stikla glāze, karote ir no metāla – metāla karote.
- „*Pagatavosim sulu un ievārījumu*”. Jautājam bērnam, kas tā būs pa sulu? Sula no āboliem – ābolu sula, sula no burkāniem – burkānu sula, u.t.t. Kāds ievārījums iznāks no avenēm, ķiršiem, zemenēm? Bet pēc tam otrādi: burkānu sula ir no kā? (no burkāniem), avenju ievārījums ir no kā? (no avenēm).

7. Pareizas skaņu izrunas nostiprināšana

Nepieciešamas divas krūzes un sausi zirņi.

Vienā krūzē ieberiet sausos zirņus. Bērns, atkārtojot aiz pieaugušā katru zilbi, vārdu, skaitot dzejoli, pārliet pa vienam zirni no vienas krūzes otrā. Sākumā ar vienu roku, tad ar abām rokām vienlaicīgi. Var izmantot arī dažādus pirkstus – pārmaiņus ar īkšķi un rādītājpirkstu, ar īkšķi un vidējo pirkstu, ar īkšķi un zeltnesi, ar īkšķi un mazo pirkstiņu.

Ar šo rotaļu, mēs ne tikai nostiprināsim pareizu skaņu izrunu, bet arī attīstīsim sīko motoriku un kustību koordināciju.

Materiālu sagatavoja logopēde Diana Sproģe